

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŚMIGLU ZA ROK 2020

W roku 2020 Ośrodek Pomocy Społecznej w Śmiglu realizował szeroki zakres zadań, wynikających z następujących ustaw:

- ustawy o pomocy społecznej;
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- ustawy o Karcie Dużej Rodziny;
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawy o systemie oświaty;
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawy Prawo ochrony środowiska.

Ponadto w 2020 r. Ośrodek realizował zadania wynikające z programów: „Dobry Start”, „Opieka 75+” oraz „Posiłek w szkole i w domu”, „Wspieraj seniora”.

Rok 2020 był szczególnym okresem działalności ze względu zagrożenia i skutki wynikające z rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19.

Z nieznanymi sytuacjami zmierzaliśmy się zarówno w obszarze funkcjonowania Ośrodka i organizacji pracy, jak również w zakresie problemów występujących w środowiskach rodzinnych.

Pomoc społeczna jest instrumentem polityki społecznej przeznaczonym do wspierania osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, z którymi nie są one w stanie same sobie poradzić. Pomoc społeczna podejmuje działania w sytuacjach zagrożenia podstawowych potrzeb życiowych oraz obniżenia jakości życia poniżej społecznie akceptowanego minimum, pozwala stworzyć warunki umożliwiające godną egzystencję, służy kompensowaniu różnorodnych szkód np. wynikających z bezrobocia, niepełnosprawności, chorób, przyczynia się do wyrównywania nadmiernych różnicowań społecznych, daje poczucie bezpieczeństwa socjalnego.

Skutkiem działań pomocy społecznej winno być eliminowanie wykluczenia społecznego oraz usamodzielnienie się jej beneficjentów. Praca z rodzinami realizowana jest w oparciu o pracę socjalną, której definicja zawarta jest w art. 45 ustawy o pomocy społecznej „Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

1. Praca socjalna prowadzona jest:

1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

2. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny.

3. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

4. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Śmiglu w grudniu 2020 r. zatrudniał 31 pracowników.

Z tego:

- 1 – kierownik,
- 1 – główna księgowa,
- 1 – księgowa,
- 9 – pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych
- 1 – asystent rodziny,
- 1 – pracownik socjalny – organizator usług opiekuńczych,
- 6 – pracowników świadczeń rodzinnych, wychowawczych, alimentacyjnych,
- 9 – opiekunek domowych,
- 1 – pomoc administracyjna w punkcie informacyjnym,
- 0,625 – sprzątaczkę,
- 0,5 – informatyk.

Dodatkowo w grudniu 2020 r. na umowę zlecenie zatrudnialiśmy:

- czterech pracowników wykonujących usługi opiekuńcze,
- jednego psychologa w punkcie wsparcia rodziny,
- jednego animatora w Klubie Seniora *Tęcza*.

W Ośrodku zadania statutowe realizowane są w trzech sekcjach:

- sekcji pracy socjalnej,
- sekcji usług opiekuńczych,
- sekcji świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.

Sekcja pracy socjalnej.

W sekcji zatrudnionych jest ośmiu pracowników socjalnych. W ogóle Ośrodek zatrudniał pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych w wymiarze 9 etatów. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej wymagane jest zatrudnienie w wymiarze 1 pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców lub na 50 środowisk.

W ramach pomocy środowiskowej – w 2020 r. z pomocy Ośrodka korzystało 355 rodzin. Indywidualne (imienne) decyzje otrzymało 531 osób. Wiele osób otrzymało po kilka decyzji w różnych sprawach. W rodzinach objętych pomocą było łącznie 717 osób, czyli objętych pomocą zostało 4,09 % mieszkańców gminy (w gminie wg stanu na dzień 31 grudnia zamieszkiwały stale i czasowo 17.534 osoby). Współczynnik ten od wielu lat spada, w roku 2019 współczynnik ten wynosił – 4,47%, w roku 2018 - 5,04%, w 2017 - 5,56%, w 2016 - 5,63%.

Realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej pracownicy przeprowadzili około 940 wywiadów środowiskowych. Na podstawie wywiadów ustalono potrzebę metodycznej pracy socjalnej w 140 środowiskach. W niektórych sytuacjach praca prowadzona była w oparciu o kontrakt socjalny, w 2020 r. zawarto 17 kontraktów socjalnych. Poniższa tabela przedstawia pracę socjalną realizowaną metodą indywidualnej pracy socjalnej.

Tabela 1. Wybrane informacje o prowadzonej pracy socjalnej w latach 2019 – 2020.

Rodzaj pracy socjalnej	Liczba środowisk	
	Rok 2019	Rok 2020
1. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	368	355
2. Liczba rodzin wymagających pracy socjalnej	132	140
3. Liczba osób, którym udzielono poradnictwa w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, gospodarowania zasobami	70	34
4. Poradnictwo w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	40	32
5. Pomoc w procesie leczenia	14	22
6. Pomoc w poprawie warunków mieszkaniowych	14	15
7. Liczba osób – które motywowano do leczenia odwykowego	38	22
8. Motywowanie do podjęcia zatrudnienia, szkoleń zawodowych	59	56
9. Liczba osób, którym udzielono pomocy w załatwianiu spraw urzędowych	31	54
10. Liczba rodzin, z którymi podpisano kontrakty socjalne, liczba kontraktów	16	17
11. Prowadzenie pracy socjalnej z ofiarami oraz sprawcami przemocy – liczba środowisk	50	28

W ośrodku prowadzona jest również grupowa praca socjalna. Pracownik socjalny oraz Asystent Rodziny prowadzą grupę wsparcia dla kobiet przeżywających trudności w rodzinie. W spotkaniach uczestniczą osoby zmagające się najczęściej z problemami opiekuńczo-wychowawczymi lub przemocą domową.

W ramach grupy odbywają się szkolenia, poradnictwo specjalistyczne, wymiana doświadczeń. W 2020 r. odbyły się 4 spotkania moderowane przez pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny. Grupa obejmuje obecnie 11 kobiet. Spotkania zawieszono w związku z zalecanym ograniczaniem kontaktów osobistych. Pracę z niektórymi osobami z grupy prowadzono indywidualnie w formie zdalnej.

Poza pracą socjalną, wywiadami przygotowywanymi do potrzeb pomocy społecznej, ustalaniem uprawnień do zasiłków i świadczeń z pomocy społecznej zadaniem pracowników socjalnych jest:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych do potrzeb świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych,
- przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami alimentacyjnymi,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w rodzinach dzieci przebywających w opiece zastępczej na potrzeby PCPR-ów i sądów,
- prowadzenie spraw związanych z Kartą Dużej Rodziny i Wielkopolską Kartą Rodziny,
- koordynacja pracy interdyscyplinarnej w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- wydawanie i organizowanie pomocy żywnościowej w ramach Programu POPŻ (Banki Żywności),

- realizacja zasiłków i stypendiów szkolnych,
- ustalanie uprawnień do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych,
- prowadzenie spraw organizacyjnych dotyczących usług opiekuńczych, rozliczanie płatności za usługi,
- prowadzenie spraw administracyjnych w Ośrodku (wypłata wynagrodzeń, prowadzenie składnicy akt, koordynacja w zakresie ochrony danych osobowych).

Tabela 2. Charakterystyka rodzin objętych pomocą społeczną.

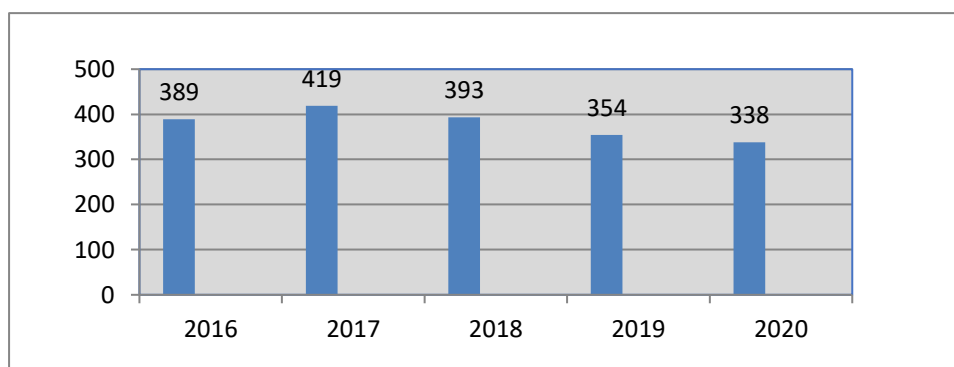
Typ rodziny	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Rodziny ogółem	399	368	355
Gospodarstwa jednoosobowe	191	189	200
Rodziny z dziećmi	153	138	123
w tym rodziny wielodzietne	51	42	40
Rodziny niepełne	56	61	60
Rodziny emerytów i rencistów	140	133	140

Tabela 3. Powody udzielenia pomocy społecznej (finansowej lub rzeczowej).

Powód trudnej sytuacji życiowej	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
długotrwała lub ciężka choroba	254	235	183
ubóstwo	161	134	129
niepełnosprawność	161	153	119
potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	72	99	92
bezrobocie	48	20	41
bezzradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	21	20	24
alkoholizm	32	20	14

Od roku 2018 obserwujemy trend obniżania się liczby gospodarstw domowych, korzystających z zasiłków i pomocy materialnej. Poniższy wykres obrazuje w jaki sposób zmienia się liczba środowisk objętych pomocą finansową lub rzeczową tutaj. Ośrodka.

Wykres 1. Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy finansowej i rzeczowej w latach 2016-2020.

Z pomocy społecznej w 2020 r. skorzystało o 13 rodzin i osób samotnych mniej niż w roku 2019, tj. 3,5 %. Jest to trzeci z rzędu rok, w którym obniżyła się liczba rodzin objętych pomocą, w ubiegłym roku różnica ta wynosiła 31 rodzin. Z pewnością trend ten spowolniła sytuacja związana z rozprzestrzenianiem się COVID-19.

Zestawienie rodzajów gospodarstw domowych pokazuje, że najczęściej z pomocy społecznej korzystają osoby samodzielnie gospodarujące, jest to 56,3% korzystających, drugą grupą są rodziny z dziećmi – 34,6% gospodarstw domowych, pozostałe 9% to rodziny składające się z dwóch lub więcej osób dorosłych.

Zaobserwowany spadek liczby środowisk korzystających z pomocy społecznej kolejny już rok dotyczy głównie rodzin z dziećmi. Przy ogólnym spadku liczby rodzin korzystających wzrosła liczba środowisk jednoosobowych oraz rodzin emerytów i rencistów. Tendencja spadku liczby korzystających z pomocy społecznej nie objęła samotnych rodziców oraz rodzin wielodzietnych.

Niewątpliwie na zmianę struktury korzystających wpływają rządowe programy skierowane do rodzin z dziećmi.

Obecne kryterium dochodowe dla osoby prowadzącej jednoosobowe gospodarstwo domowe wynosi 701 zł i 528 zł dla osoby w rodzinie. W Gminie Śmigiel, z pomocy społecznej w związku z osiągnięciem dochodów poniżej ww. kryterium korzystało 129 rodzin. Liczba ta nieznacznie obniżyła się w stosunku do roku 2019, pomimo trudnej sytuacji zewnętrznej.

Badając pod kątem głównych przyczyn udzielenia pomocy najczęstszą przyczyną udzielenia wsparcia nadal jest długotrwała choroba, która jest powodem udzielenia pomocy w 51,5 % rodzin.

Na uwagę zasługuje fakt, że w stosunku do okresu wcześniejszego w roku 2020 w znacząco mniejszej liczbie środowisk wskazano długotrwałą bądź ciężką chorobę jako powód przyznania pomocy społecznej – w 22,1%. Podobnie obniżyła się liczba osób u których za przyczynę udzielenia pomocy wskazano niepełnosprawność – o 22,2%.

Zmiany na rynku pracy w roku 2020 spowodowały zwiększenie liczby osób, które korzystały z pomocy społecznej z powodu bezrobocia. Liczba ta w stosunku roku 2019 podwoiła się. Rok 2020 odwrócił tendencję spadkową w tym obszarze, utrzymującą się w okresie poprzedzającym.

Świadczenia z pomocy społecznej

Tabela 4. Zasiłki stałe.

Dane	Rok 2018	Rok 2019	2020
Liczba osób	61	66	57
Kwota w zł	300.507	310.788	287.954

Liczba osób pobierających zasiłki stałe obniżyła się o 9 osób. Jest to najniższa liczba korzystających na przestrzeni dziesięciu lat. Korzystający to osoby całkowicie niezdolne do pracy, czyli osoby ze znaczną lub umiarkowaną niepełnosprawnością oraz w wieku emerytalnym, spełniający kryterium dochodowe. Średnia wysokość jednego świadczenia wynosiła ok. 499 zł, średnio osoba otrzymywała świadczenie przez 10,12 miesiąca.

Tabela 5. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Dane	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba osób	55	59	53
Kwota w zł	24.803	26.540	23.461

Składki opłacane są osobom, które mają uprawnienia do zasiłku stałego i nie są ubezpieczone z innych tytułów.

Liczba osób w porównaniu do roku 2019 obniżyła się, w ślad za spadkiem liczby osób uprawnionych do zasiłków stałych.

Tabela 6. Zasiłki okresowe.

Dane	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba rodzin	49	65	66
Liczba świadczeń	167	233	310
Kwota	72.848	96.831	130.600
w tym wkład Gminy	13.706	17.386	26898
w tym wkład Wojewody	59.142	79.445	103702
Średnia wysokość zasiłku okresowego	436 zł	416	421
Średnia liczba miesięcy pobierania zasiłku	3,4	3,6	4,7
Kwota zasiłku na rodzinę	1.487 zł	1.513 zł	1.979 zł

Zasiłek ten jest przyznawany rodzinom o dochodach poniżej kryterium dochodowego. Zasady jego przyznawania ograniczają kwotę oraz krąg osób uprawnionych.

Zasiłki okresowe są najbardziej potrzebną formą pomocy w sytuacji kryzysowej dają poczucie stabilności i pomagają zaplanować przyszłość. W niektórych rodzinach mimo kryterium dochodowego pozwalającego na objęcie pomocą w tej formie zasiłek nie był przyznawany, gdyż długotrwałe korzystanie z pomocy obniża aktywność w samodzielnym rozwiązywaniu problemów życiowych.

Ponadto sztywne kryterium dochodowe oraz sposób ustalania kwoty zasiłku uniemożliwiają wsparcie na pożądanym poziomie.

Liczba rodzin, korzystających z zasiłków okresowych w porównaniu z rokiem 2019 pozostała na podobnym poziomie. W roku 2020, w porównaniu do lat wcześniejszych, rodziny przez dłuższy okres korzystały z tego rodzaju wsparcia. Przełożyło się to znacząco na większe wsparcie dla rodziny przypadające na pełen rok – odnotowano tu wzrost łącznej kwoty zasiłków okresowych o 30,8%.

W ocenie Ośrodka wynika to z poprawy sytuacji finansowej Ośrodka i większej możliwości pomocy osobom o niższych dochodach.

Tabela 7. Zasiłki celowe.

Dane	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba rodzin	272	254	232
w tym specjalne dla rodzin przekraczających kryterium	159	172	129
w tym zasiłki celowe z programu dożywiania	117	91	130
Kwota	283.502 zł	281.213 zł	291.032 zł
W tym specjalne, dla rodzin przekraczających kryterium	113.877 zł	119.984 zł	86.145 zł
W tym zasiłki celowe z programu pomoc państwa w zakresie dożywiania	77.680 zł	91.010 zł	139.730 zł
Średnia wysokość pomocy dla jednej rodziny – zas. celowy specjalne (gdy wyższe dochody)	716 zł	698 zł	668 zł
Średnia wysokość pomocy dla rodzin otrzymujących zasiłki celowe (wszystkie rodzaje celowych)	1.042 zł	1.107 zł	1.254 zł

Najczęściej w trudnych sytuacjach w rodzinie przyznawane są zasiłki celowe. W większości rodzin zasiłki te są przyznawane pomimo przekroczenia kryterium dochodowego.

W 2020 r. utrzymała się tendencja obniżania się liczby rodzin korzystających z zasiłków celowych. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba rodzin korzystających z zasiłków celowych jest mniejsza o 22 rodziny i gospodarstwa jednoosobowe tj. o 8,7%. Odsetek środowisk objętych wsparciem, pomimo przekroczenia ustawowych kryteriów w minionym okresie systematycznie wzrastał, w 2018 r. było to 58,5%, a w 2019 – 67,7% , jednak w roku 2020 obniżył się do poziomu 55,6%.

W 2020 r. znacząco, bo aż o 53,5% zwiększono wydatki na zasiłki celowe w zakresie dożywiania. W związku z nauczaniem zdalnym uczniowie w zamian posiłków w szkołach otrzymali pomoc pieniężną na zakup art. spożywczych na przyrządzenie obiadów w domu.

W 2020 r. po raz kolejny zaobserwowaliśmy delikatnie zmniejszanie wysokości zasiłków dla osób o wyższych dochodach i zwiększanie wysokości świadczeń dla osób spełniających kryterium dochodowe. łączna kwota zasiłków celowych przypadających na gospodarstwo domowe wzrosła o 147 zł.

Zasiłki celowe to świadczenia na pokrycie kosztów zabezpieczenia określonej we wniosku potrzeby.

Najczęściej są to zasiłki:

- na żywność – 161.314 zł,
- na opał – 64.919 zł,
- leki, leczenie, rehabilitację, sprzęt rehabilitacyjny – 24.849 zł,
- opłaty mieszkaniowe - 25.294 zł,
- remonty i sprzęt gosp. Domowego - 3.624 zł
- inne - 11.032 zł, wynikające z indywidualnej sytuacji, np. odzież, obuwie, środki czystości, przejazdy, wyposażenie do szkoły itp.

Zasiłki realizowane są w formie pieniężnej lub rzeczowej.

Wykres 2. Podział wydatków na zasiłki celowe, ze względu na cel.

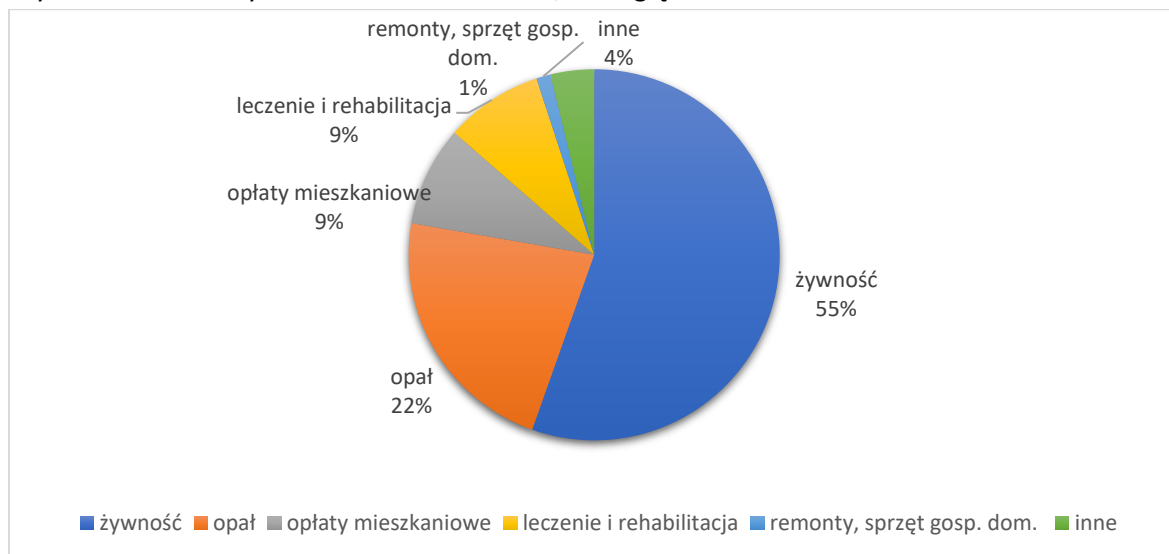

Tabela 8. Schronienie.

Dane	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba osób	2	2	4
Kwota	2.098	1.026	6.035

Wydatki dotyczą pokrywania kosztów pobytu w Noclegowniach oraz Schroniskach dla bezdomnych. Dodatkowo Gmina Śmigiel poniosła koszty związane z zleceniem zadania Miastu Leszno w kwocie 8.418zł.

W roku 2020 kontynuowano realizację porozumienia z Miastem Leszno na udzielanie schronienia bezdomnym z Gminy Śmigiel. Spośród osób korzystających ze schronienia jedna osoba nadal przebywa w schronisku i kontynuuje szkolenia i terapię, jedna osoba zmarła, o sytuacji dwóch pozostałych nie mamy informacji.

Tabela 9. Usługi opiekuńcze.

Dane	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba osób	89	80	94
w tym z programu Opieka 75+	21	24	31
Liczba świadczeń	22.561	22.175	19.496
w tym z Programu Opieka 75+	3.898	6.746	6.655
Kwota	633.247	690.674	693.667
rzeczywista cena jednej godziny usługi opiekuńczej	28,07 zł	31,15 zł	35,58 zł
Wpłaty świadczeniobiorców – zwroty kosztów	91.884	88.130	97.374
Środki Programu Opieka 75+	36.000	68.555	73.899
Koszty gminy (koszty-zwroty)	505.363	533.989	522.394

Prowadzenie usług opiekuńczych w okresie zagrożenia epidemicznego wymagało wprowadzenia wielu zabezpieczeń i ponoszenia zwiększonych kosztów. W okresie od 16 marca do końca maja ograniczono realizację usług opiekuńczych osobom posiadającym rodziny. W tym czasie przygotowano zasady prowadzenia usług w czasie pandemii. W ciągu roku występowały okresy, w których świadczeniobiorcy z obawy o zdrowie odmawiali przyjęcia opiekunek, przebywali w izolacji, występowały też sytuacje, kiedy opiekunki przebywały na kwarantannie oraz zwolnieniach spowodowanych zachorowaniem na koronawirusa. Te sytuacje tłumaczą obniżenie w stosunku do roku 2019 liczby zrealizowanych godzin usług przy znaczącym wzroście liczby osób objętych wsparciem.

Koszty usług są kalkulowane na podstawie wydatków, które jednoznacznie można przypisać do usług opiekuńczych oraz części pozostałych kosztów administracyjnych Ośrodka, związanych z funkcjonowaniem. Wskaźnik ustalono proporcjonalnie do wydanych decyzji w sprawie usług opiekuńczych i decyzji dotyczących pomocy społecznej ogółem.

Zadanie jest realizowane w sekcji usług opiekuńczych. Zatrudniliśmy 9 opiekunek domowych, dodatkowo w trakcie roku, w różnym wymiarze godzinowym zatrudniliśmy w sekcji cztery osoby na umowę zlecenie.

Świadczeniobiorcy najczęściej korzystają z pomocy w wymiarze 2 godz. dziennie. Osoby samotne, wymagające szczególnej opieki mają pomoc także w niedziele i święta. W celu obniżenia kosztów Gminy po raz drugi przystąpiliśmy do Programu Opieka 75+, który dofinansowuje do 50% kosztów usług opiekuńczych określonym w programie osobom.

Wszystkie należne wpłaty z tytułu odpłatności za usługi za rok 2020 zostały uregulowane.

Tabela 10. Dożywianie

Dane		Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba osób korzystających z pomocy w formie posiłku		194	140	110
Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie zasiłku		117	91	130
Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie świadczeń rzeczowych – zakupionej żywności		126	0	26
Ogółem koszt dożywiania		283.531 zł	235.557 zł	200.822 zł
z tego	środki Wojewody	169.839 zł	141.750 zł	122.758 zł
	środki Gminy	113.792 zł	93.807 zł	78.064 zł
Koszt posiłków		187.445 zł	144.547 zł	58.397 zł
Kwota zasiłków z programu dożywiania (podana także w opisie zasiłków celowych)		77.680 zł.	91.010 zł	139.730 zł
Kwota zasiłków na rodzinę		664 zł	1.000 zł	1.075 zł

Pandemia koronawirusa wymusiła zmiany w sposobie realizacji programu dożywiania. Ze względu na nauczanie zdalne pracownicy Ośrodka w zamian posiłków w szkole przyznawali dodatkowo zasiłki pieniężne na sfinansowanie zakupu produktów niezbędnych do przygotowania obiadu. Z tego powodu

zwiększyła się znacząco liczba rodzin objętych pomocą w formie zasiłku. Przez okres nauki stacjonarnej posiłki były przyznawane, jednak kolejny już rok liczba rodzin zainteresowanych tą formą pomocy obniżyła się.

W 2020 r. wszystkie osoby zgłaszające potrzebę dożywiania, które spełniały odpowiednie kryteria otrzymały pomoc. Pomocą w zakresie dożywiania objęto 159 gospodarstw domowych. Kwota wydatków na dożywianie systematycznie obniża się.

W ramach dożywiania 12 dzieci korzystało z programu osłonowego, który zakłada udzielenie posiłku przez Dyrektora Szkoły, bez wywiadu i decyzji administracyjnej. W roku 2019 pomocą na tych zasadach objęto 16 dzieci.

Tabela 11. Domy Pomocy Społecznej.

Dane	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba osób	10	10	12
Kwota	281.450 zł	334.774 zł	351.620

W 2020 r. w domu pomocy społecznej przebywało 12 osób. W roku 2020 dwie nowe osoby umieszczono w DPS. Ośrodek czyni starania, aby zakres i poziom usług opiekuńczych był wystarczający dla osób niesamodzielnych, aby osoby te mogły pozostać jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Pomoc materialna dla uczniów

Pomocą objęto 91 uczniów (w roku 2018 – 136 uczniów, w roku 2019 – 112 uczniów), zrealizowano 290 świadczeń, rok wcześniej 354 świadczenia. Dodatkowo ze względu na szczególną sytuację, zrealizowano 10 zasiłków szkolnych w wys. 568 zł.

Łączna wartość udzielonej pomocy wynosiła 57.006 zł, rok wcześniej 61.442 zł i obniżyła się o 7,2%. Wszystkie osoby spełniające kryterium otrzymały pomoc w maksymalnym wymiarze. Ze względu na potrzebę ograniczania kontaktów osobistych, stypendia przyznano w formie pieniężnej, rodzice zostali zwolnieni z konieczności przedkładania faktur i innych dowodów realizacji świadczeń.

Średnio na ucznia w 2020 r. przeznaczono stypendium w kwocie 620 zł, rok wcześniej - 549 zł, kwota ta jest znaczącym wkładem w pokrywanie wydatków związanych z nauką dzieci w szkole. W 2019 r. zdarzało się, że rodzice nie zdołali ściągać faktur i rachunków na kwoty przyznanego stypendium.

Pomoc kierowana jest dla rodzin, których dochody nie przekraczały kwoty 528 zł na osobę w rodzinie. Do dochodu nie wlicza się świadczeń 500+. Wszystkie osoby spełniające warunki do udzielenia pomocy otrzymały stypendia.

Obserwujemy stały spadek liczby rodzin korzystających z pomocy w formie stypendiów.

Świadczenia rodzinne.

Organem właściwym do realizacji świadczeń rodzinnych jest Burmistrz. Na podstawie Zarządzenia Burmistrza Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej został upoważniony do prowadzenia spraw z tego zakresu. Podobnie na podstawie zarządzenia w sekcji świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych Ośrodka Pomocy Społecznej podejmowane są postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i pomoc osobom uprawnionym do alimentów, świadczenia wychowawcze, tzw. 500+ oraz realizacja świadczeń wynikających z programu „Dobry start”.

W sekcji zatrudnionych jest sześciu pracowników. Oprócz Kierownika dodatkowo jeden z pracowników posiada upoważnienie do wydawania decyzji w sprawach sekcji.

Tabela 12. Świadczenia rodzinne.

Dane	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba zasiłków rodzinnych oraz dodatków do zasiłków rodzinnych	27.791	26.150	22.862
Kwota	3.192.892 zł	2.932.358 zł	2.502.174 zł
Liczba zasiłków pielęgnacyjnych	7.803	7.936	7.710
Kwota	1.234.108 zł	1.503.175 zł	1.663.184 zł
Liczba świadczeń pielęgnacyjnych	951	1.188	1.691
Kwota	1.400.929 zł	1.857.032 zł	2.982.961
Liczba specjalnych zasiłków opiekuńczych	312	244	57
Kwota	164.531 zł	150.512	34.036 zł
Liczba zasiłków dla opiekuna	193	150	99
Kwota	94.969 zł	93.000 zł	61.380 zł
Liczba świadczeń z ustawy „Za Życiem”	3	1	2
Kwota	12.000 zł	4.000 zł	8.000 zł
Liczba świadczeń rodzicielskich	565	592	542
Kwota	511.751 zł	543.975 zł	501.279 zł
Liczba zapomóg z tyt. urodzenia dziecka tzw. becikowe	197	146	148
Kwota zapomóg	197.000 zł	146.000 zł	148.000 zł
Liczba składek emerytalno – rentowych	964	1.092	918
Kwota	290.811 zł	382.875	535.540 zł
Liczba składek zdrowotnych	574	589	478
Składki na bezp. zdrowotne	57.532 zł	71.222	99.992 zł

W obliczu wydatków na świadczenia wychowawcze, realizacja świadczeń rodzinnych nie jest już tak istotnym źródłem utrzymania rodzin z dziećmi.

Sytuacja związana z pandemią koronawirusa nie spowodowała wzrostu liczby osób, które nabyły uprawnienia do świadczeń uzależnionych od dochodów, nie zahamowała także tendencji spadkowej. Liczba świadczeń rodzinnych obniżyła się o 12,6%, a wydatki na te świadczenia prawie o 15%. Jest to tendencja kilkuletnia.

W 2020 r. wzrosła natomiast znacząco liczba osób uprawnionych do świadczeń pielęgnacyjnych. Osoby te nabywają wiedzę o możliwości skorzystania ze świadczenia po procedurze odwoławczej.

Liczba rodzin otrzymujących różnego rodzaju świadczenia zabezpieczenia społecznego o charakterze świadczeń rodzinnych i opiekuńczych wynosiła na koniec roku - 1.135, podczas gdy na koniec 2019 – 1.254, na koniec 2018 - 1.340, w tym zasiłki rodzinne, zależne od dochodu pobierało 490 rodzin, na koniec 2019 r. - 671 rodzin, na koniec 2018 było to aż 727 rodzin. Najczęściej zasiłek rodzinny był pobierany na dwoje dzieci – 238 rodzin, na jedno dziecko – 131 rodzin i na troje i więcej – 121 rodzin.

Tabela 13. Świadczenia dla osób uprawnionych do alimentów, dla których egzekucja jest bezskuteczna.

Dane	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego	1.086	956	880
Kwota	417.290	391.430	383.880
Liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego	78 – osoby którym wydano decyzje	66 – osoby, którym wydano decyzje	65 – osoby którym wydano decyzje
	111 – osoby uprawnione	106 – osoby uprawnione	101 – osoby uprawnione
Liczba dłużników alimentacyjnych	66 – w gminie 89 – poza gminą	59 – w gminie 87 – poza gminą	65 – w gminie 107 – poza gminą

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane były w 65 rodzinach dla 101 dzieci i dorosłych osób uprawnionych, dla których egzekucja alimentów okazała się bezskuteczna. Jest to wartość podobna do roku 2019. Wydatki na Fundusz nieznacznie się obniżyły. Obniżenie wydatków wynika ze spadku liczby osób uprawnionych w nowym okresie zasiłkowym. Liczba uprawnionych obniżyła się pomimo wzrostu kryterium uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Wysokość świadczenia dla jednej osoby uprawnionej (najczęściej jest to dziecko) wynosiła średnio 436zł na miesiąc, a więc delikatnie wzrosła w porównaniu do roku 2019, kiedy średnia wysokość świadczenia wynosiła – 409 zł.

W 2020 r. Ośrodek zrealizował świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę 383.880 zł – z dotacji Wojewody, na rzecz gminy odzyskano kwotę 47.308,84zł, na rzecz budżetu państwa – 70.577,42 zł tj. w sumie 117.886,26 zł, tj. 30,71%. Dodatkowo odsetki wynosiły 59.134,16 zł, co razem daje kwotę 177.020,42 zł. - tj. 46,11%.

Na koniec grudnia 2020 r. stan zaległości z tyt. wypłaconych świadczeń o charakterze alimentacyjnym wraz z odsetkami wynosi 5.081.031,01 zł.

W 2020 r. Ośrodek składał na Policję zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa niealimentacji w 56 sprawach, wydano 4 decyzje uznające dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych.

Ponadto wysłano 3 wnioski o ściganie za przestępstwo niealimentacji oraz wystąpiono z 1 wnioskiem do Starostwa Powiatowego o zatrzymanie prawa jazdy.

Świadczenia wychowawcze tzw. 500+ oraz świadczenie „Dobry start”

Realizacja świadczeń odbywa się w budynku Urzędu Miejskiego Śmigła. Do prowadzenia postępowań zatrudniono trzech pracowników na umowę o pracę.

Tabela 14. Świadczenia wychowawcze oraz „Dobry start”.

Dane	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba świadczeń wychowawczych	27.286	34.289	41.840
kwota	13.612.387 zł	17.072.277 zł	20.820.755 zł
Liczba świadczeń „Dobry start”	2.356	2.378	2.304
Kwota	706.800 zł	713.400 zł	691.200 zł

Efektom realizacji zadania w 2020 r. było objęcie znaczącym systemowym wsparciem 2.320 rodzin w wychowaniu 3.587 dzieci. Dla porównania w 2019r. takim samym wsparciem objęto 2.206 rodzin dla 3.446 dzieci.

W roku 2020 r. wszystkie świadczenia były wypłacone w formie pieniężnej.

Porównanie danych z okresem wcześniejszym jest utrudnione, ponieważ od lipca 2019 r. zmienione zostały zasady uprawniające do świadczenia wychowawczego, poprzez zlikwidowanie kryterium dochodowego i wprowadzenie świadczenia na każde dziecko w rodzinie do 18 roku życia.

Zarówno w zakresie świadczeń wychowawczych jak i z programu „Dobry start” wszystkie osoby uprawnione, składające wnioski otrzymały należne świadczenia w ustawowym terminie.

Budżet Ośrodka

Tabela 15. Podział ze względu na źródła finansowania.

Dane	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Ogółem koszty	25.613.988 zł	29.737.076 zł	34.255.562 zł
Z budżetu gminy	2.442.979 zł	2.674.790 zł	2.634.867 zł
Dotacje zewnętrzne	23.171.009 zł	27.062.286 zł	31.620.695 zł

Tabela 16. Utrzymanie Ośrodka i świadczenia.

Dane	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Ogółem koszty	25.613.988 zł	29.737.076 zł	34.255.562 zł
Świadczenia	23.243.050 zł	27.243.686 zł	31.750.912 zł
koszty zatrudnienia, w tym um. cywilnoprawne	2.063.857 zł	2.118.874 zł	2.167.307 zł
pozostałe koszty funkcjonowania i zakupu usług	307.081 zł	374.513 zł	337.343 zł

Na koszty świadczeń składają się koszty zasiłków, świadczeń w formie niepieniężnej np. posiłki, koszty domów pomocy społecznej, utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, składek na ubezpieczenie klientów Ośrodka, porady prawne i psychologiczne. W kosztach zatrudnienia wliczone są też koszty zatrudnienia opiekunek domowych, koszty te można by także przypisać jako koszty świadczeń.

Z analizy wynika, że wydatki Gminy na pomoc społeczną w stosunku do roku 2019 wzrosły, o 15,2%. Wzrost wydatków wynika ze zwiększenie kosztów zadań zleconych – głównie świadczeń 500+. Wydatki ze środków gminnych w stosunku do roku 2019 nieznacznie obniżyły się o 1,5% tj. 39.923 zł.

Inne działania wspierające podopiecznych Ośrodka oraz rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym.

1. Wspieranie rodzin – ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Informacja o działaniach Ośrodka w ramach realizacji Programu Wspierania Rodzin z Gminy Śmigiel na lata 2019-2021

Głównym celem Programu Wspierania Rodzin z Gminy Śmigiel na lata 2019-2021 jest pomoc dla rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Śmigiel w stwarzaniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.

Program zakłada realizację niżej wymienionych zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Śmiglu:

Pomoc i wsparcie Asystenta Rodziny. Wsparcie Interdyscyplinarne.

W pracy z rodziną ważna jest profilaktyka. Zakłada się zatem kluczową rolę asystenta rodziny. Gmina Śmigiel zatrudnia jednego asystenta rodziny na umowę o pracę i dodatkowo osobę na umowę zlecenie.

Asystenci rodziny współpracowali z 16 rodzinami, w których było 37 dzieci. W pięciu rodzinach podjęto współpracę na zlecenie sądu rodzinnego, w pozostałych przypadkach dobrowolnie, na wniosek pracownika socjalnego. W roku 2020 przydzielono asystenta czterem nowym rodzinom, zakończono współpracę z dwoma rodzinami.

Poradnictwo specjalistyczne

Praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego), treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobistą i otoczenie, prowadzone w szczególności przez asystenta rodziny a także w ramach grupy wsparcia.

Powyższe poradnictwo specjalistyczne jest prowadzone w Gminnym Punkcie Wsparcia Rodzin:

- psycholodzy – w 2020 r. zrealizowano 233 godziny poradnictwa i pomocy psychologicznej,
- radca prawny – w 2020 r. – zrealizowano – 29 godzin,
- dyżury pełni Asystent rodziny – 5 godzin w tygodniu

W okresach wzmożonej aktywności wirusa COVID-19 poradnictwo świadczone w formie zdalnej za pomocą wideo połączeń lub telefonicznie.

Praca socjalna i świadczenia socjalne.

W ramach realizacji programu pracownicy socjalni są zobowiązani do opracowywania i realizacji szczegółowych planów pracy socjalnej oraz ustalenia niezbędnych świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w rodzinach w których występuje zagrożenie ograniczenia władzy rodzicielskiej.

Grupowa praca socjalna prowadzona jest dodatkowo w grupie wsparcia dla rodziców, głównie kobiet, przeżywających trudności w rodzinie, pod opieką pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny. W 2020 r. z powodu zalecanej izolacji społecznej odbyły się tylko cztery spotkania, w których uczestniczyło 11 kobiet.

- 1) W 17 rodzinach prowadzono pracę socjalną pod kątem problemów opiekuńczo-wychowawczych. Złożono 1 powiadomienia do sądu w sprawie dzieci z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny.

- 2) W 2020 roku z terenu Gminy Śmigiel nie skierowano żadnego dziecka do rodziny zastępczej. Na koniec 2020 r. w pieczy zastępczej wychowywało się 17 dzieci.
- 3) Rodziny w których podejmowano pracę w zakresie wsparcia w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych otrzymały nw. pomoc:
 - Zasiłki pieniężne oraz świadczenie rzeczowe – 18.060 zł
 - Posiłki – 19.000 zł
 - Usługi opiekuńcze – 3.200 zł.
- 4) Rodziny w których zdiagnozowano zagrożenie umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną, na wniosek sądu lub pracownika socjalnego otrzymywały pomoc Asystenta Rodziny. W roku 2020 Asystenci podejmowali pracę z 16 rodzinami, które wychowywały 37 dzieci. W Ośrodku jest zatrudniona jedna Asystentka w formie umowy o pracę oraz dodatkowo osoba na umowę zlecenie. Rola asystentów polegała na intensywnej pracy z rodzinami w celu zmiany dysfunkcji, wyuczenia jej społecznie akceptowanych zachowań, czynności, aby możliwe było normalne jej funkcjonowanie i pozostawienie w niej dziecka nie zagrażało jego rozwojowi. Asystenci w swojej pracy przede wszystkim w sposób aktywujący tę rodzinę pracowali nad jej usamodzielnieniem, tj. samodzielnym funkcjonowaniem w społeczeństwie zgodnie ze społecznie aprobowanymi wzorcami.
Podobnie jak w przypadku pracy socjalnej ze względu na zagrożenie epidemiczne ograniczono wizyty w środowisku. Pracę realizowano poprzez kontakt telefoniczny oraz połączenia audiowizualne.

Partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

W 2020 r. Gmina ponosiła koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej w kwocie 104.600 zł. W 2020 r. w pieczy nie umieszczono nowych dzieci. Łącznie w 2020 r. finansowano koszty utrzymania 18 dzieci poza rodzinami biologicznymi.

2. Przeciwdziałanie przemocy – ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Informacja o działaniach Ośrodka w ramach realizacji Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Głównym założeniem programu jest zapewnienie bezpieczeństwa dla ofiar przemocy w rodzinie, udzielenie im wszechstronnego wsparcia i pomocy, a także zahamowanie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez podejmowanie działań skierowanych na sprawcę oraz działań profilaktycznych.

Program zakłada realizację niżej wymienionych zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Śmiglu:

1. Skoordynowanie działań instytucji zajmujących się na terenie miasta i gminy Śmigiel, zjawiskiem przemocy w rodzinie poprzez pracę Zespołu Interdyscyplinarnego.
 - Koordynacja działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowana jest poprzez Zespół interdyscyplinarny w Gminie Śmigiel ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny składa się z pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, pielęgniarki, kuratora zawodowego oraz prokuratora. Gmina Śmigiel zawarła stosowne porozumienia o współpracy z Komendą Powiatową Policja w Kościanie, Sądem Rejonowym w Kościanie, Prokuraturą Rejonową, Ośrodkiem Opieki Środowiskowo-Rodzinnej *DOM*, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Kościanie. Instytucją organizującą pracę Zespołu interdyscyplinarnego jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Śmiglu.
 - W roku 2020 odbyły się dwa spotkania Zespołu interdyscyplinarnego. Na posiedzeniach Zespołu wypracowywano kierunki działań w celu realizacji zadań wynikających z programu, analizowano niektóre trudne sytuacje w rodzinach wymagające szczególnej wiedzy specjalistycznej, analizowane dane o zjawisku przemocy, ustalono sposób realizacji zadań w okresie zagrożenia epidemicznego.

2. Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom z rodzin, w których wystąpiła przemoc.
 - Zadanie realizowano poprzez pracę w ramach grup roboczych, które składają się z przedstawicieli odpowiednich instytucji. Grupy robocze objęły wsparciem 38 środowisk, w tym 19 środowisk, w których wszczęto postępowanie w roku 2020, odbyło się 45 posiedzeń grup roboczych. Dla każdej rodziny opracowywany został indywidualny plan pomocy oraz indywidualny plan bezpieczeństwa.
 - Do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 23 Niebieskie Karty, w 19 przypadkach wszczęto procedurę NK, pozostałe to niebieskie karty sporządzone w rodzinach w których aktualnie prowadzono pracę. Łącznie w 13 przypadkach zamknięto realizację procedury ze względu na stwierdzenie braku zjawiska przemocy.
 - W 19 rodzinach proponowano skierowanie dzieci do świetlicy opiekuńczo-wychowawczej.
 - Złożono 2 powiadomienia do sądu/prokuratury o stosowanie przemocy.
 - Każdej osobie dotkniętej problemem przemocy, w tym sprawcom przemocy zapewniono dostęp do bezpłatnej pomocy psychologicznej i prawnej udzielanej w Gminnym Punkcie Wsparcia Rodziny. W związku z przemocą w ramach specjalistycznego poradnictwa psychologicznego z pomocy skorzystało 11 osób, z poradnictwa prawnego skorzystało 7 osób.
 - Świadczenia z pomocy społecznej, ze względu na przemoc domową realizowano w 7 rodzinach.

3. Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.
 - W ramach kampanii informacyjnej przeprowadzono spotkania edukacyjne w szkołach podstawowych z Gminy Śmigiel. Spotkania odbyły się w trzynastu oddziałach klasowych.
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Śmiglu kolportował ulotki przygotowane przez pracowników tej jednostki, z informacjami nt. lokalnego systemu pomocy a także inne materiały informacyjne z obszaru przemocy w rodzinie,
 - Ośrodek przygotował materiały informacyjne na stronie internetowej Ośrodka a także materiały dla rodziców, przekazane za pomocą dziennika elektronicznego.

4. Podnoszenie kompetencji osób zajmujących się zjawiskiem przemocy.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych we wrześniu 2020 r. uczestniczyli w szkoleniu zorganizowanym przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności wobec osób starszych.

5. Monitorowanie zjawiska przemocy na terenie gminy Śmigiel.

Na podstawie danych, które są w zasobach Zespołu Interdyscyplinarnego ustalono:

1) Liczba osób objętych pomocą grup roboczych

Tabela 17. Liczba osób objętych pomocą grup roboczych.

	Rok 2019	Rok 2020
Ogółem liczba osób objętych pomocą	194	87
z tego liczba kobiet	63	32
z tego liczba mężczyzn	75	31
z tego liczba dzieci	56	24

2) Niebieskie Karty część A, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego i formy zgłaszanej przemocy

Tabela 18. Niebieskie Karty część A.

	Rok 2019	Rok 2020
Liczba Niebieskich Kart część A,	51	23
przemoc psychiczna	46	19
przemoc fizyczna	36	15
przemoc ekonomiczna	3	3
przemoc seksualna	0	1
zaniedbanie	1	0
zgłaszana przemoc wobec dzieci	10	4
w tym przemoc fizyczna	5	3
w tym przemoc psychiczna	8	3

3) Procedura Niebieskie Karty

Tabela 19. Procedura Niebieskie Karty.

	Rok 2019	Rok 2020
Liczba środowisk, w których prowadzono pracę w ramach grupy roboczej	53	38
Stwierdzenie braku zasadności działań	11	13

3. Projekt TĘCZA

Od września 2018 roku zgodnie z założeniami projektu partnerskiego „Tęcza” w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 7 Włączenie społeczne, Działanie 7.2. Usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 7.2.1. Usługi społeczne – Ośrodek zapewnia ciągłość działań i nadal prowadzi klub dla seniorów „Tęcza” oraz zapewnia osobom niepełnosprawnym pomoc asystenta.

Klub Tęcza w ciągu roku skupiał 19 osób, zajęcia odbywały się średnio 18 godzin w tygodniu. Łącznie w 2020 r. wypracowano 501 godzin.

Uczestniczki miały zaproponowaną opiekę animatorki Klubu, pomoc psychologiczną, rehabilitację, zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu, wyjazdy na basen, poczęstunek, zajęcia manualne, organizowano spotkania okolicznościowe, uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych i sportowych, w życiu społecznym.

Dodatkowo Ośrodek w 2020 r. zainicjował spotkania z animatorką w Klubach Seniora, działających w wioskach na terenie Gminy Śmigiel, przygotowano sześć imprez; ze względu na zagrożenie epidemiczne, działania te nie zostały w pełni zrealizowane.

W trosce o bezpieczeństwo osób starszych, w związku z zaleceniami Wojewody, od połowy marca do połowy czerwca oraz jesienią od połowy października do końca roku zajęcia w Klubie Seniora zostały wstrzymane.

Usługi asystenckie realizowane były u czterech osób niepełnosprawnych, zrealizowano – 318,5 godziny asystentury. Zadaniem asystenta osób niepełnosprawnych jest pobudzanie ich aktywności w życiu społecznym i uczestnictwa w różnych wydarzeniach w ich społeczności lokalnej. Niektórym osobom zapewniają jedyne towarzystwo poza osobami z najbliższej rodziny. Realizację usług, ze względu na ochronę bezpieczeństwa osób przez zakażeniem wirusem COVID-19 okresowo zawieszono.

4. Program Wspieraj Seniora

W 2020 r. Ośrodek przystąpił do Programu Wspieraj Seniora- Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów. Głównym założeniem programu była pomoc w dostarczeniu niezbędnych produktów, wyjście z psem oraz załatwianie czynności związanych z codziennym funkcjonowaniem jak np. załatwienie spraw Urzędowych, by ograniczyć wychodzenie osób starszych na zewnątrz. W ramach programu wsparciem objęto zaledwie 5 osób. Ze względu na niewielkie zainteresowanie program nie jest kontynuowany.

Ośrodek, poza programem, udzielił w 2020 r. wsparcia czterem rodzinom przebywającym w kwarantannie, trzem rodzinom, które poprosiły o pomoc w związku z zaleceniami izolacji oraz zorganizowano pomoc żywnościową z Banku Żywności 50 obcokrajowcom, którzy po przyjeździe do Polski zostali skierowani na kwarantannę.

5. Prace społecznie użyteczne

Wraz z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej organizowaliśmy prace społecznie użyteczne dla osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej. Prace zorganizowano dla 7 osób, przy pracach porządkowych na terenie gminy oraz jako asysta dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Koszt wypracowanych świadczeń wynosił 9.909,30 zł, z tego kwota 7.296 zł stanowiła dofinansowanie PUP, wypracowano 1.131 godzin. Z powodu pandemii prace rozpoczęły się z opóźnieniem – od lipca do listopada 2020 r.

6. Bank Żywności

Znaczącą pomocą, w opinii pracowników Ośrodka jest pomoc żywnościowa. Zadanie realizowano przy współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej „Światło Nadziei” oraz Związkiem Stowarzyszeń Bank Żywności w Lesznie.

Sprowadziliśmy około 13,87 tony żywności dla 75 rodzin, w których było 251 osób. Jedyny koszt Ośrodka to dowóz – ok. 740 zł. Rodziny otrzymywały zestawy obejmujące najważniejsze produkty dla każdej osoby w rodzinie – makaron, ryż, mleko, kasza, olej, produkty mięsne, i inne z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 (PO PŻ) finansowanego ze źródeł Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

Dla uczestników programu pomocy żywnościowej przygotowano szkolenie. Zajęcia prowadził dietetyk skierowany przez Bank Żywności z Leszna. Szkolenie dotyczyło zdrowego odżywiania w otyłości i cukrzycy, na szkolenie składały się wykłady oraz zajęcia warsztatowe.

7. Karty Dużej Rodziny

Ośrodek realizował zadania związane z wydawaniem Kart Dużej Rodziny.

W 2020 r. przyjęto 86 wniosków o wydanie KDR. Zamówiono 217 Kart tradycyjnych oraz 157 Kart elektronicznych.

W efekcie prowadzonego od 2014 r. programu - na koniec ubiegłego roku - liczba rodzin posiadających kartę wynosi 730 rodziny.

8. Punkt wydawania odzieży

W budynku Ośrodka Zdrowia prowadzony jest punkt wydawania odzieży, w którym nieodpłatnie pracuje wolontariuszka, do punktu pozyskujemy drobny sprzęt rehabilitacyjny oraz łóżka, które wypożyczamy.

9. Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych

Ośrodek ustala uprawnienia do prawa do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych, dla osób, które nie mają możliwości ubezpieczenia i spełniają kryterium dochodowe. W 2020 r. wydano 9 decyzji w tych sprawach.

10. Komisja mieszkaniowa

Pracownik Ośrodka uczestniczył w pracach Komisji mieszkaniowej, rozpatrującej wnioski o przydzielenie mieszkań z zasobów komunalnych oraz prawa do lokali socjalnych.

Istotne dla pomocy społecznej kierunki działań wymagające szczególnej uwagi w roku 2020

- zapewnienie rodzinom i osobom samotnym zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych, ochrona tych osób przed marginalizacją społeczną, w szczególności w obliczu zmian w ich funkcjonowaniu, spowodowanych obecnym kryzysem wywołanym pandemią koronawirusa,
- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie umiejętności i kompetencji kadry pomocy społecznej;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi;

- rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie umiejętności aktywnego rozwiązywania różnych problemów życiowych, prawidłowego gospodarowania posiadanymi zasobami, korzystania z różnych dostępnych społeczeństwu form pomocy, rozwijania kompetencji życiowych;
- zapewnienie właściwych warunków pracy pracownikom Ośrodka.

Śmigiel, 30 kwietnia 2021 r.